

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/125/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5114214827
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5114214827.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu - sudcov JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu, v spore žalobcov: 1/ Z. A., nar. XX.X.XXXX, bytom G. XXE, G., 2/ M. A., nar. XX.X.XXXX, bytom V. XXXX/XX, G., v zastúpení právne - InLaw, s.r.o., so sídlom Záhradnícka 36, Bratislava, IČO: 36 716 979, proti žalovanému - Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, v zastúpení právne - SEDLAČKO & PARTNERS, so sídlom Štefániková 8, Bratislava, IČO: 36 853 186, o vydanie bezdôvodného obohatenia a iné, na základe odvolania žalobcov 1/, 2/ proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 2C/132/2014-468 zo dňa 20. mája 2021 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok:

- vo výroku I., v ktorom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcov 1,2 o určenie neprijateľnej podmienky uvedenej v bode 4.7. zmluvy o poskytnutí zamestnaneckého hypotekárneho úveru č. 10/189/04 zo dňa 27.10.2004, uzavretej medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného Dexia banka Slovensko, a.s. v znení: „Banka má právo adekvátnym spôsobom meniť variabilnú úrokovú sadzbu v prípade, ak dôjde ku skončeniu pracovného pomeru medzi klientom a bankou alebo ku zmene miery rizika klienta. Zmena miery rizika klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou rizikovej váhy klienta podľa pravidiel stanovených Národnou bankou Slovenska. Pre posúdenie zmeny miery rizika Klienta sú rozhodujúce skutočnosti platné v čase podpisu Úverovej zmluvy v porovnaní so skutočnosťami platnými v čase vykonávanej zmeny úrokového rozpätia. Z dôvodu skončenia pracovného pomeru medzi Klientom a Bankou môže Banka zvýšiť úrokovú sadzbu len do výšky, ktorá je obvyklá pre iné hypotekárne úvery s obdobnými podmienkami v čase zvýšenia úrokovej sadzby, pričom zvýšenie nad rámec uvedenej podmienky je voči Klientovi neúčinné. Príslušnú zmenu úrokovej sadzby je Banka oprávnená uskutočniť automaticky bez dodatkov k Úverovej zmluve“ .

- vo výroku II. v ktorom súd prvej inštancie žalobu žalobcov 1) a 2) o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 6.397 eur zamietol.

- vo výroku III. v ktorom súd prvej inštancie priznal žalovanému voči žalobcom 1,2 nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

P r i z n á v a žalovanému voči žalobcom 1), 2) nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Žilina ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „okresný súd“) v poradí 2. odvolaním napadnutým rozsudkom (po zrušení v poradí 1. rozsudku č.k. 2C/132/2014 - 374 zo dňa 1.8.2018 a

vrátení veci na ďalšie konanie - rozhodnutím KS v Žiline č.k. 10Co/9/2019 - 434 zo dňa 27.2.2020) zamietol žalobu: a.) o určenie neprijateľnosti a zároveň neplatnosti zmluvnej podmienky uvedenej v bode 4.7 zmluvy o poskytnutí zamestnaneckého hypotekárneho úveru č. 10/189/04 zo dňa 27.10.2004 uzavretej medzi žalobcom 1/ a 2/ a právnym predchodcom žalovaného Dexia banka Slovensko, a.s. (výrok I.), b.) o vydanie bezdôvodného obohatenia (výrok II.) a priznal žalovanému voči žalobcom 1/, 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (výrok III.).

2. Podľa skutkových zistení okresného súdu žalobcovia 1/, 2/ a právny predchodca žalovaného Dexia banka, Slovensko a.s. uzatvorili dňa 27.10.2004 zmluvu o poskytnutí zamestnaneckého hypotekárneho úveru č. 10/189/04 (ďalej iba Zmluva) a Dodatok k nej dňa 13.1.2006, ktorej predmetom bolo poskytnutie úveru do výšky v tom čase 2.200.000 Sk (slovom - dvamiliónydvestotisícsovenských korún) na výstavbu nehnuteľnosti. Zmluvný vzťah naďalej trvá, žalovaný je nástupcom pôvodného veriteľa a potvrdil, že žalobcovia svoje povinnosti dlžníkov splácať dlh riadne a včas plnia. V dobe uzatvorenia Zmluvy žalobca 1/ bol zamestnancom banky (pôvodného veriteľa) a od 1.1.1995 pôsobil v pracovnej pozícii ako dlhoročný špecialista v oblasti bankového práva, jeho pracovný pomer bol ukončený ku dňu 30.6.2011.

3. Podľa názoru okresného súdu zmluvné strany založili právny vzťah na základe spotrebiteľskej zmluvy za režimu právnej úpravy účinnej v čase uzavretia zmluvy - ust. § 23a ods. 1, 2 zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov a § 52 a nasl. Obč. zákonníka (ďalej iba „OZ“) v znení neskorších predpisov, v uvádzanom zmluvnom vzťahu boli žalobcovia v postavení spotrebiteľov a právny predchodca žalovaného v postavení dodávateľa služby/veriteľa. Ide o zmluvný typ s osobitnou právnou úpravou v zák. č. 258/2001 Z.z. nadväzujúcou na úpravu v ust. § 23a ods. 1, 2 zák. č. 634/1992 Zb. podľa nej „spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Obč. zákonníka, Obch. zákonníka ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje“. Obč. zákonník v čase vzniku úverovej zmluvy 27.1.2004 už upravoval spotrebiteľské zmluvy vrátane neprijateľných zmluvných podmienok. S účinnosťou od 1.1.2008 zákonom č. 568/2007 Z.z. bola rozšírená definícia spotrebiteľských zmlúv aj na zmluvné typy, ktoré neboli v Občianskom zákonníku upravené, podľa znenia prechodného ustanovenia - § 279j uvádzanej Novely sa jej ustanoveniami spravujú aj právne vzťahy, ktoré vznikli pred 1.1.2008, preto aj na zmluvu v súdnej veci uzatvorenú pred týmto dňom dopadá novelizovaná právna úprava dotýkajúca sa spotrebiteľských zmlúv. Posudzovanie neprijateľných a neprimeraných zmluvných podmienok umožnila vykonať už Smernica Rady 93/13 EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a umožnila posudzovať ich neplatnosť z hľadiska ust. § 3 ods. 1 OZ. V súdnej veci preskúmaná Zmluva má charakter typovej zmluvy, po obsahovej stránke zodpovedá štandardnej spotrebiteľskej zmluve, ktorú pripravoval a koncipoval dodávateľ úverového produktu a žalobcovia, ak chceli získať úver, museli ju akceptovať ako celok. S výnimkou poskytnutia nižšej úrokovej výhody z dôvodu, že žalobca 1/ v dobe uzatvorenia zmluvy bol zamestnancom veriteľa/ Banky, zmluva sa vo svojich ďalších ustanoveniach nelíši od úverových spotrebiteľských zmlúv, ktoré uzatváral dodávateľ s nespočetným množstvom ďalších, iných spotrebiteľov.

4. Z pohľadu ust. § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku (ďalej iba „CSP“) okresný súd konštatoval naliehavosť právneho záujmu žalobcov na určovacom výroku - o určenie neplatnosti zmluvnej podmienky uvedenej v bode 4.7. zmluvy o poskytnutí zamestnaneckého hypotekárneho úveru č. 10/189/2004 zo dňa 27.10.2004, uzavretej medzi žalobcom 1/, 2/ a právnym predchodcom žalovaného Dexia banka Slovensko, a.s. Bol názoru, že vzhľadom na existenciu zmluvného vzťahu od roku 2004 trvajúceho ešte niekoľko rokov, rozhodovanie v nastolenej otázke odstráni aj stav právnej neistoty v zmluvnom vzťahu.

5. Zmluvná podmienka v bode 4.7 Zmluvy, určenia neprijateľnosti a následnej neplatnosti ktorej sa žalobcovia domáhajú, bola dojednaná v znení: „Banka má právo adekvátnym spôsobom meniť variabilnú úrokovú sadzbu v prípade, ak dôjde ku skončeniu pracovného pomeru medzi klientom a bankou alebo k zmene miery rizika klienta. Zmena miery rizika klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou rizikovej váhy klienta podľa pravidiel stanovených Národnou bankou Slovenska. Pre posúdenie zmeny miery rizika klienta sú rozhodujúce skutočnosti platné v čase podpisu úverovej zmluvy v porovnaní so skutočnosťami platnými v čase vykonávania zmeny úrokového rozpätia. Z dôvodu skončenia pracovného pomeru medzi klientom a bankou môže banka zvýšiť úrokovú sadzbu len do výšky, ktorá je obvyklá pre iné hypotekárne úvery s obdobnými podmienkami v čase zvýšenia úrokovej sadzby, pričom

zvýšenie nad rámec uvedenej podmienky je voči klientovi neúčinné. Príslušnú zmenu úrokovej sadzby je banka oprávnená uskutočniť automaticky bez dodatkov k úverovej zmluve“.

6. Pri právnom posúdení veci okresný súd vychádzal najmä z ustanovení § 52 ods. 1, §55, § 53 ods. 1, § 54 ods. 4, § 3 ods. 1, § 39 Občianskeho zákonníka. Odkázal aj na už vyslovený záver Krajského súdu v Žiline v poradí 1. rozhodnutí vydanom pod č.k. 10Co/9/2019 zo dňa 27.2.2020, v ktorom vo vzťahu k zmluvnej podmienke (4.7) krajský súd už uviedol, že táto sa mu nejaví ako neprijateľná, ale považoval za potrebné jej bližšie skúmanie, či a kedy a v akom rozsahu bola táto zmluvná podmienka voči žalovanému uplatnená vzhľadom na posúdenie ďalšieho žalobného nároku - o vydanie bezdôvodného obohatenia. Podľa zistení okresného súdu zmluvná podmienka v bode 4.7. dotýkajúca sa zmeny podmienok úveru mala nastať bezprostredne po zmene pracovného pomeru žalobcu v 1. rade ku ktorému došlo v roku 2011, konkrétne 30.6.2011. Bezdôvodné obohatenie žalobcovia žalujú z titulu zvýšenia úrokového rozpätia v roku 2013, keď na druhej strane žalovaný tvrdil, že v uvádzanom období sa uplatňovalo iba zvýšenie úrokového rozpätia s poukazom na bod 4.6. zmluvy o úvere a bod 4.7. Zmluvy vo väzbe na požadované vydanie bezdôvodného obohatenia sa neaplikoval. Napokon ani samotný žalobca nešpecifikoval v žalobe, podľa ktorého ustanovenia žiada bezdôvodné obohatenie priznať.

7. Okresný súd v rámci posudzovania zmluvnej podmienky vymedzenej v bode 4.7 Zmluvy osobitne zdôraznil, že hoc žalobca 1) bol zamestnancom banky a mal privilegované postavenie, vzťahuje sa na neho postavenie spotrebiteľa. Privilegované postavenie žalobcu v 1) rade v právnom vzťahu založenom Zmluvou okresný súd videl v tej skutočnosti, že cena úveru bola nižšia ako poskytovali cenu úveru banky bežne spotrebiteľom. Žalobca bol zamestnancom banky, mal vedomosti o obsahu úverových produktov a tiež bol oboznámený už s touto klauzulou pred vstupom do úverového vzťahu a pri podpísaní úverovej zmluvy. Mohol predpokladať, že akonáhle stratí privilegované postavenie z dôvodu ukončenia pracovného pomeru v banke, umožní aplikovať bod 4.7 a zvýšiť úrokové rozpätie na takú úroveň, akú majú bežní ostatní spotrebiteľia. Za tohto stavu podľa názoru okresného súdu nemožno uvažovať vôbec o tom, že predmetné ustanovenie spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech žalobcu, ale iba sa stane na roveň ostatných spotrebiteľov. Privilegované postavenie žalobcu spočívalo i v tom, že mu bol zo strany banky poskytnutý zamestnanecký hypotekárny úver. Žalobcovi muselo byť zrejmé, že pre prípad, ak prestane byť zamestnancom banky, banka ho dá na roveň ostatných bežných občanov. Navyše, neprijateľné zmluvné podmienky nemožno v zmysle preambuly Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vôbec aplikovať na zmluvy týkajúce sa zamestnania. Ak ide o podmienku dotýkajúcu sa úverového vzťahu pri skončení pracovného pomeru, je tento prípad posudzovania neprijateľných podmienok vylúčený. S poukazom na celý bod 4.7 zmluvy o úvere vrátane bodu 4.7.1. bolo umožnené žalobcovi, ak nesúhlasí so zvýšením úrokovej sadzby úrokového rozpätia, požiadať o zosplatnenie úveru, teda aj bezodplatne, bez poplatkov celý úver splatiť. Bežnou praxou je, že buď sa požiada o refinancovanie úveru, alebo sa požiada iná banková inštitúcia o výhodnejší úverový produkt, žalobca bol o tejto skutočnosti upovedomený, svoje právo nevyužil. Súd dal do pozornosti aj § 53 ods. 15a Obč. zákonníka aplikovateľnú na situáciu, ktorou dodávateľ finančných služieb podľa osobitného predpisu vyhradzuje si právo z vážneho objektívneho dôvodu bez oznámenia zmeniť úrokovú sadzbu alebo výšku iných poplatkov za finančné služby podľa osobitného predpisu, ktoré má platiť spotrebiteľ alebo dodávateľ, ak súčasne sa dodávateľ zaviazá bez zbytočného odkladu informovať spotrebiteľa o tom a tiež o možnosti spotrebiteľa vypovedať spotrebiteľskú zmluvu písomne. Súd konštatoval právo banky aplikovať bod 4.7 Zmluvy v prípade ukončenia pracovného pomeru žalobcu (hodnotiac súd uvedené ako objektívnu skutočnosť). Navyše, žalovaný nepochybne preukázal na pojednávaní, že banka zvýšila úrokové rozpätie, ktoré bolo v tom rozhodujúcom čase na medzibankovom trhu. Žalovaný si voči žalobcom uplatňuje trhovú úrokovú sadzbu. Súd sa tiež stotožnil s právnym zástupcom žalovaného, že banka v rámci objektívneho posudzovania klienta, resp. pri určovaní úrokovej sadzby vychádza aj z toho, či má príslušný klient aj ďalšie úvery, či má kreditné karty, či mu bolo povolené prečerpanie účtu a či si riadne plní jednotlivé povinnosti podľa zmluvy o úvere. V prípade ak toto nie je splnené, žalobca nemôže požívať v podstate lepšiu alebo pre neho výhodnejšiu splátku, výšku úroku, preto musí byť jeho úrokové rozpätie a úroková sadzba podstatne horšia ako by to bolo keby tie kritériá plnil iným spôsobom.

8. Vzhľadom na zamietnutie žaloby o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky v bode 4.7 už bezprostredne od tejto zmluvnej podmienky odvíjajúcim sa v žalobe uplatneným nárokom o vydanie majetkového prospechu v celkovej výške 6.397 eur žalovaný okresný súd sa bližšie už nezaoberal, ďalšie dokazovanie ohľadne tohto nároku nepovažoval za potrebné vykonať.

9. O trovách konania rozhodoval podľa ust. § 255 ods. 1 CSP a žalovanému plne úspešnému v konaní priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu.

10. Neakceptoval požiadavku žalobcov 1/, 2/, aby pri posudzovaní náhrady trov konania boli brané v úvahu dôvody hodné osobitného zreteľa na strane ich ako žalobcov a na strane žalovaného - najmä na základe ich tvrdenia, že nepriznaním nároku na náhradu trov konania žalovanému nebude nepriaznivo zasiahnuté do jeho majetkovej sféry, keďže ide o bankovú inštitúciu. Hoc okresný súd uznal, že žalovaný je v pozícii banky, konštatoval ale že bez ohľadu na toto jeho postavenie, žalovaný je úspešným účastníkom v spore, ktorý vynaložil úsilie, aby preukázal svoju pravdu.

11. Proti rozsudku sa odvolali v zákonnej lehote žalobcovia 1/, 2/. Primárne vytkli, že okresný súd nedodrжал pokyn vyslovený odvolacím súdom v zrušujúcom uznesení vo vzťahu k posudzovaniu samotného bodu 4.7 zmluvy o úvere, keď nepreskúmal, či, kedy a v akom rozsahu bola zmluvná podmienka vymedzená v bode 4.7 zmluvy o úvere voči nim uplatnená, v akom období žalovaný voči nim aplikoval bod 4.6 zmluvy o úvere. Okresný súd podľa odvolateľov nevykonal riadne dokazovanie a nezisťoval po skutkovej stránke či nastali reálne v dobe uplatnenia uvedenej zmluvnej podmienky individuálne okolnosti na ich (žalobcov) strane oprávňujúcich žalovaného jednoznačne zvýšiť úrokovú sadzbu z dohodnutého finančného produktu, navyše aj z pohľadu rizikovosti. Žalovaný si v rámci súdneho konania vzájomne odporuje vo svojich vlastných tvrdeniach, keď raz uvádza, že po skončení pracovného pomeru žalobcu 1/ dňa 30.6.2011 jednoznačne zvyšoval úrokovú sadzbu, úrokové rozpätie len v súlade s podmienkami uvedenými v bode 4.6 zmluvy o úvere, pričom na druhej strane uviedol aj to, že úrokovú sadzbu - úrokové rozpätie v rozhodnom čase už po skončení pracovného pomeru žalobcu 1/ zvýšil z dôvodu posúdenia zmeny miery rizika žalobcov podľa zmluvných podmienok uvedených v bode 4.7 zmluvy o úvere. Tieto rozpory v rámci dokazovania neboli odstránené súdom. Navyše, právny zástupca žalovaného na pojednávaní dňa 10.5.2021 jednoznačne uviedol, že „individuálne okolnosti na strane žalobcov oprávňujúcich žalovaného jednoznačne zvýšiť úrokovú sadzbu z dohodnutého finančného produktu sú predmetom bankového tajomstva“. Podľa vyjadreného názoru žalobcov aj za stavu, ak okolnosti ktoré podľa pokynu odvolacieho súdu mali byť prešetrené, boli predmetom bankového tajomstva, táto skutočnosť sama o sebe nie je prekážkou vykonania potrebných zistení. Tvrdia, že zo strany žalovaného sa jednalo o neplatné aplikovanie zmluvnej podmienky bod 4.7 Zmluvy, pretože na ich/žalobcov strane nenastali reálne vážne objektívne individuálne okolnosti predpokladané podľa § 53 ods. 5 písm. a/ Občianskeho zákonníka a bodu 2 písm. b/ prílohy Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktoré by oprávnilo žalovaného jednostranne zvýšiť úrokovú sadzbu.

12. Okolnosť, že on/žalobca 1/ v čase uzatvorenia zmluvy o úvere bol v pracovnoprávnom vzťahu zo žalovaným, nemožno podľa žalobcov považovať za skutočnosť na základe ktorej by ustanovenie bodu 4.7 Zmluvy o úvere nespôsobovalo značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v ich neprospech. Na preukázanie toho, či je daná osoba predajcom alebo dodávateľom alebo spotrebiteľom, je dôležité prihliadať na rovnováhu síl medzi zmluvnými stranami vo vzťahu k predmetnej zmluve. Typickými faktormi sú nesúmernosť informácií, informovanosti a odborných znalostí alebo vyjednávacej sily. Pojmy „predajca alebo dodávateľ“ a „spotrebiteľ“ sú funkčnými pojmami, ktoré vychádzajú z úlohy zmluvných strán vo vzťahu k predmetnej zmluve. Pojem „spotrebiteľ“ je zároveň objektívny a odzrkadľuje typicky slabšie postavenie predajcovho alebo dodávateľovho zmluvného partnera, čo znamená, že väčšie znalosti a skúsenosti konkrétneho spotrebiteľa nediskvalifikujú takúto osobu z pozície „spotrebiteľa“ na účely Smernice o nekalých podmienkach (odkazujú odvolatelia na rozsudok Súdneho dvora - tretia komora z 21. marca 2019, vec C-590/17, Pouvin Djoux, body 25-28 s odkazmi na rozsudok Súdneho dvora - štvrtá komora) z 3. septembra 2015, Vec C-110/14, Costea, bod 21). Odvolatelia dodávajú tiež, že žalobca 1) z titulu svojej pracovnej pozície u žalovaného v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere až do skončenia pracovného pomeru u žalovaného dňa 30.6.2011 a ani po skončení pracovného pomeru u žalovaného nemal vedomosti a ani prístup k informáciám na základe ktorých sa žalovaný snažil odôvodniť jednostrannú zmenu výšky úrokového rozpätia v zmysle ust. bodu 4.7. Zmluvy o úvere. Aj za stavu že by vedomosti o obsahu úverových produktov mal a bol oboznámený už s klauzulou bodu 4.7. Zmluvy o úvere pred vstupom do úverového vzťahu a pri podpisovaní Zmluvy o úvere ako sa to snaží navodiť žalovaný, tak táto skutočnosť sama o sebe vzhľadom na to, že na základe Zmluvy o úvere má postavenie „spotrebiteľa“, nemá akýkoľvek dopad na nerovnováhu v právach a povinnostiach na strane žalobcu 1) a 2), ktorá jednoznačne vyplýva z predmetného ustanovenia a jeho aplikácie

žalovaným počas stále trvajúceho zmluvného vzťahu na základe Zmluvy o úvere. Vyslovený právny názor okresného súdu v bode 25 odôvodnenia rozhodnutia hodnotia žalobcovia za v priamom rozpore s názorom súdu o „spotrebiteľskom charaktere zmluvy“.

13. Nestotožňujú sa ani s predbežným právnym názorom vysloveným odvolacím súdom v jeho zrušujúcom rozhodnutí - že zmluvnú podmienku v bode 4.7. Zmluvy o úvere nepovažuje za neprijateľnú. Už v priebehu súdneho sporu uvádzali, že ust. bodu 4.6 Zmluvy o úvere, tak aj bod 4.7 Zmluvy o úvere je možné po právnej stránke považovať za nedostatočne určité, i keď po jazykovej stránke je zrozumiteľné, ale po obsahovej stránke nejednoznačné a tým je neurčitý ich vecný obsah. Žalovaný v predmetných ustanoveniach zmluvy o úvere použil podľa odvolateľov vágne a neurčité pojmy, ktoré spôsob a predpoklady zmeny úrokovej sadzby žiadnym spôsobom dostatočne určito neurčujú. Použité termíny „adekvátne“, „predovšetkým“ „miera rizika klienta“ vývoj situácie, právo adekvátnym spôsobom meniť Variabilnú úrokovú sadzbu v prípade, ak dôjde k zmene miery rizika Klienta, ktorá môže súvisieť predovšetkým so zmenou rizikovej váhy Klienta podľa pravidiel stanovených Národnou bankou Slovenska, sú pojmami absolútne neurčitými, pričom v prípade ak sa používajú v zmluvách, účastníkom ktorých je spotrebiteľ, majú za následok neplatnosť zmluvného dojednania z dôvodu jeho neprijateľnosti, nakoľko značne vágny vecný obsah je v rozpore so základným postulátom spotrebiteľských zmlúv vyjadreným v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

14. Aj v Smernici je vyjadrená požiadavka na transparentnosť týkajúca sa predajcov alebo dodávateľov, ktorí používajú individuálne nedohodnuté zmluvné podmienky, tie musia byť formulované jasne a zrozumiteľne (článok 4 ods. 2 a článok 5 Smernice o nekalých podmienkach) a požiadavka, že spotrebiteľom musí byť poskytnutá reálna možnosť oboznámiť sa so zmluvnými podmienkami pred uzatvorením zmluvy. Podľa článku 4 ods. 2 Smernice hlavný predmet alebo primeraná cena alebo úhrada, ktoré sú stanovené v zmluve, podliehajú posúdeniu podľa článku 3 ods. 1, pokiaľ tieto podmienky nie sú jasné a zrozumiteľné. Nesplnenie požiadaviek na transparentnosť môže byť jedným z prvkov pri posúdení nekalej povahy danej zmluvnej podmienky. Je nanajvyš dôležité, aby boli dojednania v spotrebiteľských zmluvách spísané jednoduchým, určitým a zrozumiteľným jazykom, v pochybnostiach je potrebné text interpretovať v prospech spotrebiteľa. Princíp transparentnosti a zásada dobrej viery spoločne vytvárajú koncept legitímnych očakávaní spotrebiteľa. Inými slovami spotrebiteľ si je pri uzatváraní zmluvy vedomý, aké plnenie je povinný poskytovať a aké plnenia môže očakávať. Aj podľa rozsudku Súdneho dvora z 3. marca 2020, vec C-125/18, Gómez del Morai „ Smernica 93/13, najmä jej článok 4 ods. 2 a jej článok 5 sa má vykladať v tom zmysle, že na účely dodržania požiadavky transparentnosti zmluvnej podmienky stanovujúcej pohyblivú úrokovú sadzbu v zmluve o hypotekárnom úvere musí táto podmienka byť nielen zrozumiteľná z formálneho a gramatického hľadiska, ale musí tiež umožňovať, aby priemerný spotrebiteľ, ktorý je riadne informovaný a primerane pozorný a obozretný bol schopný pochopiť konkrétne fungovanie spôsobu výpočtu tejto sadzby a posúdiť tak na základe presných a zrozumiteľných kritérií potenciálne významné ekonomické dôsledky tejto zmluvnej podmienky na jeho finančné záväzky. Na účely posúdenia, ktoré musí v tejto súvislosti vykonať vnútroštátny súd, sú osobitne relevantnými skutočnosťami jednak okolnosť, že hlavné údaje výpočtu tejto sadzby sú ľahko dostupné každej osobe, ktorá má v úmysle uzavrieť zmluvu o hypotekárnom úvere, vzhľadom na uverejnenie spôsobu, akým sa uvedená sadzba vypočíta a jednak to, že boli poskytnuté informácie o vývoji indexu v minulosti, na základe ktorého sa táto sadzba vypočíta. Zmluvné podmienky obsiahnuté v ust. bodu 4.7 Zmluvy o úvere na základe ktorej žalovaný môže jednostranne zmeniť zmluvné podmienky spočívajúce v zmene úrokovej sadzby (úrokového rozpätia) podľa odvolateľov je možné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, keďže v prípade jednostrannej zmeny zmluvných podmienok sú kladené požiadavky na vážny objektívny a preskúmateľný dôvod takejto zmeny a tie v zmluvnom vzťahu bez ohľadu na žalovaným uvádzanú možnosť podľa bodu 4.7.1 Zmluvy o úvere splatiť zostatok úveru bezodplatne v lehote 30 dní odo dňa oznámenia zmeny úrokovej sadzby, - nesplňajú požiadavku transparentnosti stanovenú a vyžadovanú Smernicou.

15. Odvolatelia kvalifikujú za mylnú a po právnej stránke za nesprávnu aj argumentáciu okresného súdu, že žalovaný v rozhodujúcom čase na medzibankovom trhu uplatnil len trhovú úrokovú sadzbu, čím de facto a de iure nekonal takým spôsobom, ktorý nemôže byť považovaný v rozpore so Zmluvou o úvere. Ak by tomu tak bolo ako to tvrdí okresný súd, potom zákonná podmienka na vážne objektívne a preskúmateľné dôvody zakladajúce výnimku z neprijateľnosti zmluvnej podmienky by bola absolútne bezpredmetná, pretože by žalovanému ako dodávateľovi stačilo dodržiavať len maximálnu výšku úrokového rozpätia stanovenú v bode 4.7. Zmluvy o úvere, ktorú nemôže prekročiť s tým, že by im/

žalobcom zachoval možnosť bezodplatne splatiť úver v lehote 30 dní. Napokon aj záver súdu uvádzaný v bode 25 odôvodnenia rozsudku predstavuje vyjadrenie žalovaného ním prednesené v ústnej forme na pojednávaní dňa 10.5.2021, vo svojej podstate s charakterom všeobecnej konštatácie, ktorou sa snažil preukázať resp. presvedčiť súd prvej inštancie, že žalobca 1) z titulu svojej pracovnej pozície, ktorú vykonával u žalovaného do 30.6.2011 bol schopný sám vykonať si analýzu predmetného ust. bodu 4.7 Zmluvy o úvere a ustáliť, že na základe akých kritérií a akých skutočností bude žalovaný vyhodnocovať jednotlivé úverové kritériá.

16. Ozrejmuje v bode 50 odvolania, z čoho sa vychádzalo pri určení výšky sumy bezdôvodného obohatenia vydania ktorého sa domáhajú od žalovaného z komparácie objemu zaplatených úrokov, ktoré žalovaný im/žalobcom účtoval a úrokmi, ktoré podľa zmluvy o úvere mal im žalobca účtovať, suma 6.287 eur zodpovedá výpočtu rozdielu medzi objemom úrokov účtovaných (a zaplatených) žalovanému a objemom úrokov, na ktoré mal žalovaný podľa zmluvy o úvere nárok a to za obdobie od 21.1.2013 až do 30. 6. 2016.

17. Vyjadrujú nesúhlas aj s rozhodovaním súdu v súvisiacom výroku o náhrade trov konania, tvrdiac odvolatelia existenciu dôvodov osobitného zreteľa na základe ktorých okresný súd nemal priznať žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Za takýto dôvod označujú okrem iného skutočnosť, že si riadne plnili a plnia svoje povinnosti zo Zmluvy o úvere voči žalovanému, a to napriek tomu, že žalovaný jednostranne menil výšku úrokovej sadzby poskytnutého úveru v rozpore podmienkami dohodnutými v bode. 4.6. resp. 4.7. Zmluvy o úvere, v žiadnom totiž z jeho jednostrannom písomnom oznámení neodôvodnil na základe ktorého z uvedených ustanovení t.j. bod 4.6 alebo bod 4.7 zmluvy o úvere mení výšku úrokovej sadzby, navyiac nepriznaním náhrady trov konania žalovanému nebude nepriaznivo zasiahnuté do jeho majetkovej sféry, keďže ide o bankovú inštitúciu, ktorá predmetným súdnym konaním neutrpí žiadnu ujmu na právach a na svojom majetku.

18. V súhrne sa domáhajú zmeny, v rámci nej žiadajú určiť zmluvnú podmienku v konkrétnom zacitovanom znení v bode 4.7 za neprijateľnú zmluvnú podmienku, následne za neplatnú a uložiť žalovanému povinnosť nahradiť im/žalobcom spoločne a nerozdielne sumu vo výške 6.397 eur a aj trovy konania v rozsahu 100 %.

19. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu súhlasil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, navrhuje jeho potvrdenie podľa § 387 ods. 1 CSP z dôvodu vecnej správnosti a žiada priznať nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

20. Odôvodnenie rozhodnutia súdu je podľa žalovaného adekvátne a žalobcovia pravdepodobne prehliadli vyjadrený vecne správny záver, že posudzovaná zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou. Nedôvodne vyčítajú súdu, že neuviedol obdobie, v ktorom sa voči žalobcom uplatňovala zmluvná podmienka podľa bodu 4.6 Zmluvy o úvere (v tejto časti odvolací súd žalobu zamietol) a v ktorom období sa uplatňovala podmienka v bode 4.7. Zmluvy o úvere. Toto obdobie ale mali primárne špecifikovať právne zastúpení žalobcovia, ak zanedbali povinnosť tvrdenia, nemôžu namietať, že ju súd za nich nerealizoval v nimi vymienenej kvalite. Navyše, okresný súd sa jasne vyjadril, že táto podmienka bola voči žalobcom aplikovaná z dôvodu skončenia pracovného pomeru žalobcu v I. rade u žalovaného, navyše, že žalovaný si uplatnil voči žalobcom trhovú úrokovú sadzbu (ods. 25 rozsudku). Tým sa jasne a jednoznačne vyjadril ku všetkým relevantným skutočnostiam, ktoré boli rozhodujúce na posúdenie sporného ustanovenia zmluvy o zamestnaneckom úvere. Nie je nutné, aby súd v odôvodnení rozhodnutia dal podrobnú odpoveď na každú námietku, stačí ak dôvodí takú, ktorá je pre rozhodnutie relevantná (odkazuje žalovaný aj na konkrétne Judikáty EŠLP, Ústavného súdu SR a NS SR). Osobitne poznamenáva, že ak súd dospel k záveru, že ustanovenie nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, pretože ňou došlo k aplikácii trhovej úrokovej sadzby voči žalobcom po skončení pracovného pomeru žalobcu v I. rade, nie je daný základ nároku. V tomto prípade nemohlo vzniknúť bezdôvodné obohatenie, následne súd už nemusel vyčerpávajúco odôvodňovať ďalšie skutočnosti, ktoré nemali vplyv na výsledok sporu.

21. Žalobcovia netvrdili ani nešpecifikovali, či voči nim on/žalovaný uplatňoval v rokoch 2013-2016 sporný bod 4.7. zmluvy o úvere. On/žalovaný naopak tvrdil, že uplatňoval iba bod 4.6., ktorý nebol podľa názoru odvolacieho súdu neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Za irelevantné označuje žalovaný v súdnom prípade skúmanie presných kritérií, ktoré brala banka do úvahy pri určení rizikového profilu

klienta pri skončení pracovného pomeru. V čase trvania pracovného pomeru bol totiž žalobca 1) zvýhodnený, keďže stanovené úrokové rozpätie bolo 0,1% p.a. Jediné ukazovatele, ktoré súd môže ako dôkaz vykonať je porovnanie úrokovej sadzby s trhovými sadzbami. On/žalovaný upozornil na to, že spôsob určovania marže banky je predmetom bankového resp. obchodného tajomstva každej banky. Aj keby súd mohol postupovať ako naznačil žalobca, nie je zrejme, aký by to mohlo mať vplyv na zmenu záveru súdu. Nie je totiž zrejme, aká skutočnosť by bola referenčným ukazovateľom k jeho zisteniam o spôsobe aplikácie určovania marže banky. Nemožno sa domnievať, že by akákoľvek iná banka, s ktorou by chceli žalobcovia porovnať konanie žalovaného poskytnúť súdu podrobný spôsob posudzovania interných (utajovaných) postupov hodnotenia klientov. Preto súd postupoval jediným správnym spôsobom, keď prihliadol na trhové úrokové sadzby z interných štatistík NBS.

22. Polemika žalobcov ohľadom spotrebiteľského charakteru úveru, kde sa údajne súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia je nadbytočná, keďže z odôvodnenia rozsudku je zrejme, že súd považoval zmluvu o zamestnaneckom úvere za spotrebiteľskú a primerane na ňu aplikoval ustanovenia o neprijateľných zmluvných podmienkach. Vzhľadom na rok uzatvorenia zmluvy - 2004 nemožno žalovanej strane vyčítať, že neformuloval ustanovenie podľa dnešných výkladových požiadaviek. V prípade posudzovaného bodu 4.7. Zmluvy o úvere bolo pritom možné aplikovať § 53 ods. 3 písm. i) OZ v znení aktuálnom v októbri 2004, v zmysle ktorého by bola podmienka neprijateľnou, ak by umožňovala „dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve“. Dôvod však bol v zmluve dohodnutý a v konkrétnom prípade ním bolo skončenie pracovného pomeru so žalobcom v rade 1. Takýto dôvod pre jednostrannú zmenu podmienok je jednoznačný a určitý a nemožno mať pochybnosť o jeho obsahu. Napadnutú podmienku preto nemožno považovať za neprijateľnú. Označuje za neadekvátne a tendenčné aj konštatovanie žalobcov, že súd nemal poukázať na § 53 ods. 15 písm. a) OZ, keďže zmluva údajne neobsahuje ustanovenie, ktoré žalobcom v prípade zvýšenia úrokovej sadzby umožňuje splatiť úver bez poplatkov. Žalovaný poukazuje na bod 4.7.1 ktorý tvorí neoddeliteľný celok s napadnutým bodom 4.7 zmluvy o úvere. Ten takúto možnosť pripúšťa. Žalobcovia boli na ňu upozornení aj v oznámeniach o zvýšení úrokového rozpätia, ktoré predložili súdu.

23. Žalovaný sa ohradzuje voči aplikácii ust. § 257 CSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania účastníkov. Žalobcovia svoj návrh pre uvádzaný postup neodôvodnili takými okolnosťami hodnými osobitného zreteľa na ktoré by mal súd prihliadnuť. Jediným dôvodom bolo konštatovanie, že sú spotrebiteľia, avšak spotrebiteľské postavenie strany v spore ešte neodôvodňuje rozhodovanie podľa § 257 CSP. Pokiaľ súd prvej inštancie vylúčil rozhodovanie o trovách konania strán sporu aplikáciou ust. § 257 CSP postupoval správne.

24. Žalobcovia v rozsiahlej písomnej reakcii zareagovali na predchádzajúce písomné vyjadrenie žalovaného. Poukazovali najmä na svoje stanoviská (písomné, ústne) produkované tvrdenia (a dôkazov k nim) nimi v priebehu súdneho konania v otázke jednostrannej zmeny výšky úrokovej sadzby žalovaným aplikované v období 2013-2014 podľa bodu 4.7 Zmluvy o úvere, navyše, žalovaný nepoprel skutočnosť, že pri určení výšky novej úrokovej sadzby aplikoval ust. bodu 4.7 pre nich/žalobcom zmluvy o úvere pre obdobie fixácie úrokovej sadzby pre rok 2013 a 2014 o čom ich písomne informoval v listoch (zo dňa 28.8.2012 a 26.8.2013) v súvislosti s ktorým sa oni domáhali následného odôvodnenia na základe akých skutočností a dôvodu k tomu žalovaný pristúpil, podľa ich názoru sa tak stalo v rozpore s bodom 4.7 Zmluvy. Potom ako odvolací súd určil súdu prvej inštancie zistiť akým spôsobom žalovaný aplikoval bod 4.7 Zmluvy o úvere, začal tvrdiť, že vo vzťahu ku žalobcom uplatňoval v rokoch 2013 - 2016 výlučne len ustanovenie bodu 4.6 Zmluvy o úvere, ktorý podľa rozsudku odvolacieho súdu nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Až potom, keď malo byť preskúmané, či nastali reálne v dobe uplatnenia zmluvnej podmienky vymedzenej v bode 4.7. aj reálne, individuálne okolnosti na strane žalobcov oprávňujúcich žalovaného jednostranne zvýšiť úrokovú sadzbu, navyše aj z pohľadu ich rizikovosti sa začal žalovaný odvolávať na to, že skutočnosti na základe ktorých by bolo možné potvrdiť alebo vyvrátiť oprávnenosť aplikácie individuálnych podmienok vymedzených v bode 4.7 Zmluvy o úver, sú predmetom bankového tajomstva, táto skutočnosť ale nebránila vykonaniu prieskumu zo strany súdu prvej inštancie, či individuálne podmienky vymedzené v bode 4.7. Zmluvy o úvere boli aj zo strany žalovaného vo vzťahu k žalobcovi 1) a 2) riadne uplatnené. Žalovaný sa snaží navodiť a prispôbiť si situáciu len pre svoju potrebu, že porovnanie úrokovej sadzby s trhovými sadzbami je jediným správnym spôsobom, ktorý bol povinný ako dôkaz vykonať okresný súd.

25. Odkazujú aj na uzatvorený Dodatok č. 4 k Zmluve o úvere zo dňa 13.1.2006, v ktorom sa obidve zmluvné strany dohodli na zmene bodu 4.4. Zmluvy o úvere, t.j. zmena spôsobu výpočtu úrokovej sadzby a to tak, že odo dňa zmeny úročenia až po zostávajúcu dobu úročenia Úveru sa zmluvné strany dohodli na Revizibilnej úrokovej sadzbe. Výška Revizibilnej úrokovej sadzby je súčtom BRIBOR a úrokového rozpätia, pričom Dodatok v bode 5. určoval spôsob výpočtu hodnoty BRIBOR spolu s rozhodným dňom záväzným pre jeho určenie. Napokon bod 4.4.2. Zmluvy sa Dodatkom nahradil znením: 4.4.3.2. - Úrokové rozpätie je vo výške 1,23 % p.a. Na základe uvedeného je možné podľa žalobcov konštatovať, že výška revizibilnej úrokovej sadzby má byť v zmysle Zmluvy a Dodatku stanovená súčtom hodnoty EURIBOR platnej k rozhodnému dňu a úrokového rozpätia vo výške 1,23 %. V bode 16. vyjadrenia poukazujú (v tabuľkovej časti) na úrokové sadzby úveru stanovené žalovaným, priemerné úrokové miery z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny - úver na nehnuteľnosti nad 5 rokov zverejnených NBS na svojej internetovej stránke za príslušné roky od skončenia pracovného pomeru žalobcu 1 u žalovaného dňa 1.7.2011 a tiež priemerný vývoj sadzby 12 M EURIBOR (odvolací súd odkazuje v ďalšom na obsah tabuľkovej časti - vyšpecifikovanej žalobcami v bode 16 vyjadrenia). Žalobcovia dopĺňajú, že boli pripravení znášať prípadné riziko, ak by vývoj výšky úrokovej sadzby EURIBOR bol v ich neprospech, žalovaný napriek tomu, že sám pri stanovení výšky úrokovej sadzby postupoval v rozpore s podmienkami dohodnutými v Zmluve o úvere vzhľadom na v jeho neprospech sa vyvíjajúcu sa výšku úrokovej sadzby EURIBOR, silou pretláčal „trhové“ úrokové sadzby aké sa jemu páčili bez akéhokoľvek súvisu so zvyhodňovaním žalobcu ako zamestnanca alebo hodnotením jeho miery rizika, ktoré bol povinný preskúmať súd prvej inštancie.

26. Bez ohľadu na to, či v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere bolo možné v prípade posudzovaného ustanovenia bodu 4.7. Zmluvy o úvere aplikovať § 53 ods. 3 písm. i) Občianskeho zákonníka v znení aktuálnom v októbri 2004, ktoré malo predstavovať v uvedenej časti správnu a úplnú transpozíciu Smernice do právneho poriadku Slovenskej republiky súd bol povinný sa usilovať o eurokonformný výklad vnútroštátneho práva (t.j. jeho výklad v súlade so Smernicou), aby bol dosiahnutý výsledok, ktorý je sledovaný a má sa dosiahnuť príslušnou Smernicou pričom voľba foriem a prostriedkov sa ponecháva na vnútroštátne orgány členského štátu. Tým, že súd prvej inštancie rozsudkom vylúčil akúkoľvek aplikáciu Smernice na právne vzťahy vplyvajúce zo Zmluvy o úvere nesprávne právne posúdil aplikáciu ustanovenia bodu 4.7. Zmluvy o úvere a v ňom vymedzených podmienok vo vzťahu k nim/ žalobcom ako spotrebiteľom z pohľadu právnych predpisov o neprijateľnosti zmluvných podmienok tak ako to stanovujú právne predpisy Európskej únie a následne právne predpisy Slovenskej republiky. Na dôvodoch svojho odvolania a odvolacom návrhu v totožnom znení ako vymedzili v odvolaní zotrávajú.

27. Žalovaný v následnom písomnom podaní voči tvrdeniu žalobcov, že pri zvýšení úrokového rozpätia v rokoch 2013 - 2016 aplikoval bod 4.7 a nie bod 4.6 Zmluvy o úvere, a ďalej, že voči nim mal aplikovať bod 4.7. Zmluvy o úvere nielen po skončení pracovného pomeru ale aj v rokoch 2013 - 2016, - oponoval, zdôraznil, že žalobcovia celkom zjavne opomínajú, že bod 4.7. sa týkal zmeny úrokovej sadzby súvisiacej so skončením pracovného pomeru. Upriamuje pozornosť i na to, že predložil v spore viaceré vysvetlenia k zvýšeniu úrokového rozpätia, z ktorých vyplýva, že v rozhodnom čase aplikoval bod 4.6 Zmluvy o úvere (odpoveď zo dňa 28.2.2013, 17.12.2013, 28.11.2014) v ktorých zreteľne pri zdôvodnení svojho postupu odkazuje na bod 4.6 Zmluvy o úvere. Voči žalobcom bod 4.7 Zmluvy v uvádzanom období neaplikoval. Žalobcovia ako odvolatelia obmedzili odvolací prieskum pri námietkach proti dokazovaniu iba na nedostatočne zistený skutkový stav, sami ale nenavrhlí v prvoinštančnom konaní také dôkazy, z ktorých by bolo možné zistiť, akým spôsobom žalovaný aplikoval zmenu úrokovej sadzby v porovnaní s inými bankami. Jeho/žalovaného námietka, že posudzovanie klientov pri poskytovaní úverov je predmetom bankového tajomstva bola dôvodná. Za účelovú označuje argumentáciu žalobcov v ktorej súdu vytkajú, že nevykonali prieskum neprijateľných zmluvných podmienok, iba okrajovo skonštatoval, že Smernica Rady 93/13 EHS vylučuje zo spotrebiteľského prieskumu zmluvy týkajúce sa zamestnania. V žalobcami uvádzanom bode/ods. 25 rozsudku podľa názoru žalovaného okresný súd riadne a vyčerpávajúco vysvetľuje, prečo nepovažoval ustanovenie na základe ktorého žalovaný žalobcom zvýšil úrokové rozpätie po skončení pracovného pomeru za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Nadväzne potom správne okresný súd zamietol žalobu aj v časti požadovaného bezdôvodného obohatenia.

28. Ďalšie písomné podania strany sporu v odvolacom konaní už nedoručili.

29. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej iba „CSP“) po zistení, že odvolanie uplatnila v zákonom stanovenej lehote na to oprávnená strana sporu, proti rozsudku

ktorému je odvolanie prípustné, odvolací súd riadiac sa v medziach dôvodov a vymedzeného rozsahu odvolania, postupujúc procesne podľa ust. § 378 ods. 1 CSP v spojení s § 219 ods. 3 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania, rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutých výrokoch potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1 CSP z dôvodu vecnej správnosti.

30. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie v dôvodoch rozhodnutia vyargumentoval z akých pre spor podstatných skutkových zistení vychádzal, z ktorých konkrétnych dôkazov ich vyvodil, ktoré ustanovenia všeobecnej právnej normy - Občianskeho zákonníka upravujúce otázky spotrebiteľských zmlúv, posudzovania prijateľnosti/neprijateľnosti zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách na vec aplikoval, pretavil správne do rozhodovania aj kritériá špeciálnej právnej úpravy v Z.č. 258/2001 Z.z. Krajský súd nesúhlasí s odvolacou argumentáciou žalobcov, že by okresný súd nemal zohľadniť spotrebiteľskú povahu právneho vzťahu, spotrebiteľský charakter zmluvy o úvere uzatvorenej medzi žalobcami a právnym predchodcom žalovaného (Bankou - zároveň v tej dobe aj zamestnávateľom žalobcu v rade I). Práve naopak pri právnom posúdení veci vychádzal súd aj z hmotnoprávnej úpravy dotýkajúcej sa problematiky spotrebiteľských zmlúv a prieskum prijateľnosti/neprijateľnosti konkrétne žalobcami vymedzenej zmluvnej podmienky vykonal z pohľadu kritérií ust. § 53 ods. 1, § 54 ods. 4 Občianskeho zákonníka (odvolací súd odkazuje na bod/odsek 17.,18.,20) a neopomenul v danej súvislosti ani požiadavky nastolené v Smernici Rady 93/13/ EHS. Okolnosť, že súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania žalobcami namietanú zmluvnú podmienku - v bode 4.7. za neprijateľnú a následne neplatnú po vykonanom prieskume neuznal, ešte neznamená, že by zmluvné postavenie žalobcov ako spotrebiteľov v riešenom zmluvnom vzťahu neakceptoval. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe vyšších súdnych autorít do obsahu práva účastníka na spravodlivé súdne konanie nepatrí právo, aby súd rozhodoval podľa jeho želaní, predstáv a požiadaviek. V súdnej veci prijatý záver súdu prvej inštancie - vyúsťujúci do zamietnutia žaloby čo do požadovaného určovacieho výroku a čo do súvisiaceho výroku o vydanie bezdôvodného obohatenia je vyargumentovaný v bodoch 25. 26 odôvodnenia rozhodnutia akceptovateľne. Podľa názoru odvolacieho súdu písomné odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu po stránke obsahovej vyhovuje kritériám ust. § 220 ods. 2 CSP, v ňom okresný súd vyargumentoval určujúce a zásadné otázky (skutkové a právne) na základe ktorých posudzovaný prípad/spor uzavrel a žalobu žalobcov zamietol. Napokon aj odvolatelia veľmi dobre vedeli ku ktorým skutkovým a právnym záverom súdu svoje nesúhlasné stanovisko smerovať a aké odvolacie otázky nastoliť.

31. Je nesporné, že žalobcovia a právny predchodca žalovaného (Dexia banka Slovensko a.s.) uzatvorili Zmluvu o poskytnutí zamestnaneckého hypotekárneho úveru č. 10/189/04 zo dňa 27.10.2004 a Dodatok č. 4 k nej dňa 13.1.2006. Predmetom uvádzanej Zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške sumy v tej dobe 2.200 000 slovenských korún - za účelom čerpania úveru na výstavbu nehnuteľnosti. Obe strany sporu potvrdili, že zmluvný vzťah trvá a žalobcovia svoje povinnosti voči veriteľovi (aktuálne žalovaný) plnia podľa zmluvy. Žalovaný je nástupcom pôvodného veriteľa. Je ďalšou nespornou skutočnosťou (žalobcami nenamietanou), že žalobca v rade 1) bol v dobe uzatvorenia uvádzaných zmluvných dokumentov zamestnancom banky (pôvodného veriteľa) od 1.1.1995, pôsobil v pracovnej pozícii ako dlhoročný špecialista v oblasti bankového práva a jeho pracovný pomer bol ukončený ku dňu 30.6.2011.

32. Žalobcovia sa domáhali určenia neprijateľnosti a následnej neplatnosti zmluvnej podmienky v konkrétnom znení zakotvenej v bode 4.6 Zmluvy a v bode 4.7 Zmluvy.

33. Okresný súd Žilina v poradí prvom rozsudku č.k. 2C/132/2014 - 374 zo dňa 1.3.2018 určil za neprijateľné a z tohto dôvodu za neplatné obidve zmluvné podmienky v ich konkrétnom znení. Krajský súd v Žiline rozsudkom č.k. 10Co/9/2019-434 zo dňa 27.2.2020 rozsudok súdu prvej inštancie o určenie neprijateľnosti a neplatnosti zmluvnej podmienky vo vymedzenom znení v bode 4.6. Zmluvy „Banka má právo adekvátnym spôsobom meniť Variabilnú úrokovú sadzbu v prípade ak dôjde k zmene jej finančných nákladov na základe vývoja situácie na peňažnom a obchodnom trhu. Pre posúdenie výšky finančných nákladov sú rozhodujúce skutočnosti platné v čase podpisu Úverovej zmluvy v porovnaní so skutočnosťami platnými v čase uskutočňovania zmeny úrokového rozpätia. Príslušnú zmenu úrokovvej sadzby je Banka oprávnená uskutočniť automaticky bez dodatkov k Úverovej zmluve“ zmenil a v tejto časti žalobu zamietol (tento výrok nadobudol právoplatnosť 15.5.2020) keď dospel k záveru o tom, že v prípade tejto zmluvnej podmienky sa nejedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku (v danej súvislosti odvolací súd odkazuje strany sporu na písomné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu v uvádzanom rozsudku - v bode 44). Vzhľadom na uvedený právoplatný časť rozsudku

je úplne bez právneho významu odvolacia argumentácia žalobcov - v ktorom tom období predmetnú zmluvnú podmienku žalovaný/resp. jeho právny predchodca voči nim uplatňoval, podstatné je, že pokiaľ tieto podmienky zmluvného dojedania voči žalobcom zo strany Banky boli uplatnené stalo sa tak na základe prijateľného a platného zmluvného dojedania. Následne tak v dôsledku uplatnenia tejto zmluvnej podmienky na strane žalovaného/resp. právneho predchodcu vznik bezdôvodného obohatenia je vylúčený.

34. Zostávajúcim predmetom konania pred súdom prvej inštancie (po zrušení v poradí I. rozsudku Krajským súdom v Žiline - viď označenie hore) sa stala zvyšná časť žaloby - o vydanie bezdôvodného obohatenia a o určenie neprijateľnosti a následnej neplatnosti zmluvnej podmienky dojedanej v bode 4.7 Zmluvy v znení :

„Banka má právo adekvátnym spôsobom meniť Variabilnú úrokovú sadzbu v prípade, ak dôjde ku skončeniu pracovného pomeru medzi Klientom a Bankou alebo k zmene miery rizika Klienta. Zmena miery rizika Klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou rizikovej váhy Klienta podľa pravidiel stanovených Národnou bankou Slovenska. Pre posúdenie zmeny miery rizika Klienta sú rozhodujúce skutočnosti platné v čase podpisu Úverovej zmluvy v porovnaní so skutočnosťami platnými v čase vykonávanej zmeny úrokového rozpätia. Z dôvodu skončenia pracovného pomeru medzi Klientom a Bankou môže Banka zvýšiť úrokovú sadzbu len do výšky, ktorá je obvyklá pre iné hypotekárne úvery s obdobnými podmienkami v čase zvýšenia úrokovej sadzby, pričom zvýšenie nad rámec uvedenej podmienky je voči Klientovi neúčinné. Príslušnú zmenu úrokovej sadzby je Banka oprávnená uskutočniť automaticky bez dodatkov k Úverovej zmluve“.

35. Nesúhlasí odvolací súd argumentáciou žalobcov, že súd prvej inštancie po vrátení veci a rozhodovaní o zvyšnej časti žaloby sa nemal riadiť pokynmi odvolacieho súdu vyjadrenými v rozhodnutí č. 10Co/9/2019 -434 zo dňa 27.2.2020. Práve naopak okresný súd zistil to podstatné, že predmetná zmluvná podmienka voči žalobcom bola uplatňovaná v čase už po skončení pracovného pomeru žalobcu v rade 1) u žalovaného. Správne vystihol súd prvej inštancie, že hoc žalobca v rade 1) bol v zmluvnom vzťahu v pozícii spotrebiteľa, avšak z titulu, že bol zamestnancom Banky (veriteľa) mal tzv. privilegované postavenie, odvolacím súdom inak vyjadrené uzatvorením zamestnaneckej zmluvy o poskytnutí úveru získali žalobcovia úver výhodnejší/ lacnejší oproti úverovým produktom/hypotekárnym úverom poskytovaným Bankami všeobecne na trhu spotrebiteľom. Skončením pracovného pomeru žalobcu v rade 1 u veriteľa /Banky zanikli aj výhody ktoré žalobcovia v prípade daného úverového produktu počas trvania pracovného pomeru od veriteľa požívali. V posudzovanom zmluvnom vzťahu hoc žalobcovia boli v pozícii spotrebiteľov, avšak v prípade žalobcu v rade 1) odvolací súd konštatuje, že sa jednalo o veľmi dobre informovaného spotrebiteľa, so znalosťou právnych ale aj ekonomických súvislostí v zmluve uvádzaných - je totiž nepochybnou skutočnosťou, že žalobca v rade 1) bol už v dobe uzatvorenia zmluvy dlhoročným zamestnancom Banky - dokonca s odbornou špecializáciou na bankové právo z uvedeného dôvodu odvolací súd konštatuje, že boli veľmi dobre informovaní a pre nich boli veľmi dobre známe, že ak nastane individuálna okolnosť (individuálna podmienka) ukončenie pracovného pomeru žalobcu v rade 1) zanikne aj výhoda zo zamestnaneckej úverovej zmluvy a veriteľ má právo/ oprávnenie pristúpiť v tomto prípade k uplatneniu zmluvnej podmienky podľa bodu 4.7 Zmluvy. Je tak jednoznačné, že v dobe uplatnenia tejto zmluvnej podmienky veriteľom existovala reálna - individuálna okolnosť na strane žalobcov oprávňujúcich veriteľa postupovať podľa bodu 4.7. zmluvy. Žalobcovia nenamietali v odvolaní, že by voči nim mala byť úroková sadzba zvýšená nad rámec, ktorá je obvyklá pre iné hypotekárne úvery s obdobnými podmienkami v čase zvýšenia úrokovej sadzby u iných spotrebiteľov. Odvolatelia výrazne namietali aj možnosť postupu veriteľa v prípade zmeny rizika klienta - dožadujúc sa preukazovania základných ukazovateľov veriteľom podľa ktorých rizikovosť a zmenu rizika klienta posudzuje - na druhej strane sa žalovaný bránil tým, že ide o informácie podliehajúce bankovému tajomstvu a z tohto dôvodu ich neuvádza. Odvolací súd v danej súvislosti vychádzajúc aj zo znenia bodu 4.7 v časti „zmena miery rizika klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou rizikovej váhy klienta podľa pravidiel stanovených Národnou bankou Slovenska“- má za to, že v odvolateľmi v uvádzanej časti nastolené otázky a aj tie ktoré odvolací súd uvádza z ich podania v bode 25 odôvodnenia tohto rozsudku sa už dotýkajú a zasahujú do oblasti tzv. abstraktnej kontroly čo svojou právnou povahou presahujú rámec tohto individuálneho sporu medzi žalobcami a žalovaným a z tohto dôvodu žalobcami uvádzané námietky v tomto spore nie je možné podrobiť súdnemu prieskumu.

36. Odvolací súd zotrúva na tom, že vzhľadom na okolnosti individuálnej povahy existujúce v súdnej veci, zmluvné dojednanie v bode 4.7. Zmluvy nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Z prijateľnej zmluvnej podmienky nemohlo vzniknúť na strane žalovaného ani bezdôvodné obohatenie preto je vylúčený aj právny základ tohto nároku žalobcov voči žalovanému.

37. V bezprostredne súvisiacom výroku o náhrade trov konania účastníkov odvolací súd súhlasí s rozhodovaním súdu prvej inštancie podľa zásady úspechu/ neúspechu strán v spore aplikáciou ust. § 255 ods. 1 CSP a na tom základe priznaním nároku na náhradu trov strane žalovanej v spore plne úspešnej. Ani odvolací súd nezistil splnenie podmienok pre nepriznanie nároku na náhradu trov strane žalovanej voči žalobcom z dôvodov osobitného zreteľa aplikáciou ust. § 257 CSP. Žalovaný hoc je v pozícii banky, ale v súdnom spore vyvolanom žalobcami musel vynaložiť náklady na bránenie svojich práv - stalo sa tak úspešne - z uvedeného dôvodu mu aj patrí voči žalobcom/neúspešným v spore nárok na náhradu trov. Odvolací súd nepochybuje o tom, že žalobcovia svoje záväzky plnia, ale ani táto okolnosť nevylučuje rozhodovanie o náhrade trov konania v súdnej veci podľa zásady úspechu/ neúspechu strán v spore.

38. Ďalšie odvolacie argumentácie neovplyvnili vecnú správnosť rozhodovania súdu prvej inštancie. V súhrne všetkých uvádzaných súvislostí odvolací súd nemohol odvolaniu žalobcov vyhovieť.

39. Podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP priznal žalovanému - úspešnému v odvolacom konaní voči žalobcom - v odvolacom konaní úplne neúspešným nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Postupoval podľa zásady úspechu/neúspechu strán v odvolacom konaní, existenciu podmienok pre výnimku rozhodovania podľa tejto zásady nezistil. Dodáva zároveň, že o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie postupom podľa ust. § 262 ods. 2 CSP.

40. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku j e prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 CSP.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody), čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k niektorej z uvedených väd. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia uznesenia v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa § 429 ods. 1 CSP neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.